

mes d'abril a una sèrie d'estudis sobre l'aparició i el desenvolupament de les diferents pràctiques esportives a la capital del Maresme. Amb l'excusa de la celebració dels Jocs Olímpics a Barcelona, la publicació inclou set articles que fan un repàs al món de l'esport mataroní, sempre tan vinculat a l'associacionisme ciutadà i al canvi de mentalitat que viu la societat catalana durant les primeres dècades del segle. Així doncs, el repàs al naixement i l'evolució de disciplines esportives com l'atletisme, el futbol, la natació o el bàsquet, ens permet contemplar com uns primers moments caracteritzats pel voluntarisme i un cert idealisme es van transformant en unes creixents especialització i professionalització. A més dels diversos clubs esportius —molt implicats, com resulta obvi, a l'evolució social de la ciutat— s'analitza també el paper d'una activitat tan popular com l'excursionisme, practicat a través d'entitats amb un pes important a Mataró. El número dels *Fulls del Museu Arxiu de Santa Maria* es clou amb un atractiu apèndix fotogràfic que mostra algunes curioses imatges de la pràctica esportiva al Mataró de principis de segle.

Bilduma
Revista del Archivo y Biblioteca Municipales de Rentería, Ayuntamiento de Rentería, núm. 6, Rentería, 1992.

Aquesta sobria i ben presentada publicació editada per l'arxiu municipal de Rentería presenta tres extensos treballs sobre diferents aspectes de la història local con-

temporània d'aquesta població del País Basc. En primer lloc, María Teresa Gabarain estudia a «Los orígenes del liberalismo en Rentería» un tema amb unes característiques prou peculiars en una zona que visqué amb especials intensitat i crueltat el desenvolupament i les conseqüències de les guerres carlines; l'aparició d'una burgesia adepta a la ideologia liberal estarà a Rentería molt marcada per aquest fet. A l'article «Panorama político y elecciones municipales en Rentería (1891-1922)», Mikel Zabaleta fa un exhaustiu repàs a l'evolució política del municipi basc durant el període de la Restauració. Per últim, J. M. Mujika Arakistain analitza la situació socio-política de principis dels anys trenta a «La repercusión de la proclamación de la II República en el municipio de Rentería». La publicació es clou amb diversos articles de contingut teòric i pràctic sobre temàtica bibliotecària i amb una completa secció de ressenyes bibliogràfiques.

Revista de Girona
Diputació de Girona, núm. 153, Girona, juliol-agost de 1992.

Destaca en la revista gironina un interessant dossier central sobre el tema «El Frente de Juventudes i la Sección Femenina a Girona», que inclou els següents articles: «El Frente de Juventudes a Girona», de Josep Clara; «La secció femenina i la formació de les mestres gironines», de Salomó Marquès; «El Frente de Juventudes i els mestres», d'Antoni Domènech i «Correspondència entre Mazo Mendo i Elola-Olaso», també de Josep Clara. El dossier ens apropa a l'activitat de les organitzacions falangistes que pretenien controlar i dirigir els joves i les dones de la Girona franquista —tan poc estudiada per la historiografia—, sobretot en la seva tasca en el camp educatiu, i es clou amb la reproducció d'un significatiu intercanvi de correspondència entre dos de les principals autoritats falangistes locals dels anys cinquanta.

A més d'altres atractives sec-

cions habituals en la *Revista de Girona* com la Bibliografia o els Fulls, aquest número conté també articles sobre el seminari a càrrec de Miquel Batllori i organitzat per la Càtedra Ferrater Móra de la Universitat de Girona sota la denominació «De l'Edat Mitjana als temps moderns i contemporanis»; l'activitat renovada del Museu de Ceràmica de la Bisbal, amb una interessant col·laboració amb el Centre d'Investigacions Arqueològiques de Girona; la celebració a Girona, fa cinc-cents anys, de la conquesta de Granada a mans dels Reis Catòlics; el Museu Etnològic del Montseny i la figura de l'historiador Joan Torrent i Fàbregas, especialista en l'estudi de Jacint Verdaguer i de la història local de Sant Feliu de Guíxols, i recentment homenatjat per aquesta població.

NOTICIARI

►Cubelles

L'Ajuntament de Cubelles ha convocat el V Premi Vila de Cubelles d'Investigació Local 1993, adreçat a treballs inèdits d'investigació històrica, social, econòmica, arqueològica, folklòrica, d'agricultura, etc., referent a Cubelles i centrats prioritàriament en els segles XVIII, XIX i XX. La dotació econòmica és de 125.000 ptes. per a l'obra guanyadora, a més d'un accésit de 35.000 ptes. L'Ajuntament de Cubelles es reservarà la propietat del treball guardonat i es compromet a la seva publicació en un termini màxim de dos anys. El jurat estarà compost per Xavier Garcia, Francesc Vicens, Xavier Virella, Joan Alba Estalella, Josep Marcillas, Joan Roig i Joan Vidal. El termini d'admissió finalitza el dia 5 d'abril de 1993, i les obres s'han de trametre al Casal de Cultura de l'Ajuntament de Cubelles, carrer Colom, 7, tel. (93) 895 23 87.

►Valls

Els dies 16, 17 i 18 de desembre se celebren a Valls les Jornades d'Estudi Jaume Huguet, organitzades per la Comissió Nacional del 500 aniversari de Jaume Huguet amb la col·laboració del Museu de Valls, l'Àrea

d'Història de l'Art de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona i l'Institut d'Estudis Vallencs. Les Jornades, que aniran acompanyades d'una exposició divulgativa de l'obra de Jaume Huguet i de la publicació d'un llibre, pretenen commemorar el 500 aniversari de la mort de Jaume Huguet, destacat pintor gòtic català que va néixer a la ciutat de Valls, i va omplir el panorama artístic de Catalunya durant la segona meitat del segle XV. Les ponències de les Jornades aniran a càrrec de Frederic Pau Verrié, Joan Papell, Rosa Alcoy, Joan Ainaud de Lasarte, Joaquim Garriga, Joan Molina, Carmen Lacarra i Joan Sureda, i tractaran diferents aspectes de la figura de Jaume Huguet: l'obra pictòrica, el context històric i social, la seva trajectòria personal, la simbologia dels seus treballs, etc. Per a més informació, o per a inscriure's a les Jornades, us podeu dirigir a l'Institut d'Estudis Vallencs, c/ Jaume Huguet, 1-3, 43800, Valls, o trucar al telèfon (977) 60 06 60.

►Igualada

La Regidoria de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada ha fet la segona convocatòria del «Premi Doctor Joan Mercader» de recerca. El premi consistirà en una beca-ajut de treball, per un import de 500.000 pessetes, ofert al millor projecte de recerca sobre la història, l'economia, la demografia i, en general, sobre qualsevol aspecte reflectit a les ciències socials, que tingui com a objecte d'estudi la ciutat d'Igualada o el conjunt de la comarca de l'Anoia. Les instàncies, juntament amb un curriculum vitae, hauran de ser presentades abans del dia 26 de febrer de 1993, i les sol·licituds hauran de contenir la descripció detallada del projecte en un màxim de 10 folis mecanografiats a doble espai. Per a major informació, dirigiu-vos a la Regidoria de Cultura

►Còrdova

L'Àrea de Cultura y Educación de l'ajuntament de Còrdova ha convocat la Xa edició del «Premio de Investigación Díaz del Moral».

Pot concórrer-hi qualsevol obra escrita en llengua castellana, d'una extensió entre 250 i 500 folis mecanografiats a doble espai, sobre un tema relacionat amb la història d'Andalusia dels segles XVIII, XIX i XX. Els originals es presentaran per triplicat i abans del 28 de febrer de 1993, a l'Àrea de Cultura y Educación del Ayuntamiento de Córdoba, Plaza del Potro 10, 14002 Córdoba. El premi està dotat amb 750.000 pessetes.

► Reus

L'Ajuntament de Reus, dins del programa d'actes commemoratiu del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia, ha convocat un certamen internacional de recerca sobre el tema «Els santuaris marians: la cultura generada entorn el fet religiós». S'admeten treballs inèdits escrits en qualsevol llengua d'un mínim de 50 fulls DIN A4 i un màxim de 250. S'estableix un premi únic d'1.500.000 ptes., a més de la publicació del treball. El termini per a la presentació de les obres finalitza el dia 30 de juny de 1993. Per a lliurar els treballs, o per sol·licitar més informació, cal dirigir-se a la Comissió Gestora del IV Centenari de l'Aparició de la Mare de Déu de Misericòrdia, Ajuntament de Reus, plaça del Mercadal, 1, 43201 Reus (tel. 977 - 75 96 00).

► Baix Llobregat

Els arxius del Baix Llobregat i de l'Hospitalet han emprès un seguit d'iniciatives conjuntes amb l'objectiu de reforçar les línies de difusió del patrimoni documental que custodien i d'afavorir el coneixement i l'accés als fons arxivístics de la comarca. Així, aplegats en el Grup d'Arxivers del Baix Llobregat i de l'Hospitalet, han convocat la I Beca de recerca i descripció de documentació del Baix Llobregat i de l'Hospitalet de Llobregat que es conserva en els arxius de Barcelona, que està dotada amb 500.000 ptes. D'altra banda, han editat i difós un fulltò en el que s'indiquen la situació, l'horari, els serveis i els fons dels arxius de la comarca.

► Talteüll

Aquest estiu ha tingut lloc a la localitat de Talteüll, a la Catalunya Nord, un extens i molt interessant cicle de conferències sobre Història de Catalunya realitzades en llengua catalana. El cicle aplegava un total de 39 sessions que van tenir lloc entre el 20 de juny i l'1 d'agost, i que van comptar amb el patrocini d'institucions tan diverses com el Departament dels Pirineus Orientals, l'Ajuntament de Talteüll, la Generalitat de Catalunya, la Diputació de Girona o la Direction Régionale des Affaires Culturelles du Languedoc-Roussillon, entre altres. El variadíssim programa de conferències havia estat elaborat per Henry de Lumley i Narcís Soler, comptava amb la presència de geòlegs, paleontòlegs, prehistòriadors, arqueòlegs, historiadors de l'art, economistes i polítics, i abarcava diversos aspectes de la història catalana de banda i banda dels Pirineus des de l'època prehistòrica fins a l'actualitat. Entre els conferenciants caldria esmentar a Josep Guitart, Pere de Palol, Michel Zimmerman, Xavier Barral, Eduard Carbonell, Núria Sales, Josep Maria Solé, Joaquim Nadal, René Marques, Josep Maria Huguet o Jacques Blanc, a més d'altres prestigiosos historiadors i científics. El ci-

cle s'inscrivía dins les activitats de «l'any Talteüll 1992», organitzat en ocasió de la inauguració del nou Museu de Prehistòria de la vila amb la intenció que «sigui per al nostre poble, per al Rosselló i per a tot Catalunya l'ocasió d'una nova irradiació científica i cultural».

► València

Durant els passats mesos d'octubre i novembre ha tingut lloc a la seu de la Universitat Internacional Menéndez Pelayo de València un Curs d'Arqueologia per a Historiadors organitzat conjuntament pel Centre d'Estudis d'Història Local de la Diputació de València i l'Associació Valenciana d'Arqueologia Industrial. El curs, distribuït en sis sessions, comptava amb la participació com a ponents de Miquel Barceló, Philip Barker, Andreina Ricci, Ramon Martí, Roberto Parenti i Marilyn Palmer. Amb aquesta iniciativa, les entitats organitzadores es proposaven «donar a conèixer la potencialitat dels mètodes de l'arqueologia a tots aquells que es dediquen a la investigació històrica i que, tant per la formació acadèmica vigent com per les rutines de treball normalment assumides, no estan familiaritzats amb les fonts no escrites».

► Gelida

L'Ajuntament de Gelida, la Fundació Melcior Colet de Barcelona i l'Associació d'Amics del Castell de Gelida han convocat el V Premi Biennal Fundació Dr. Melcior Colet d'investigació local i comarcal sobre Gelida o Gelida i el Penedès. La dotació econòmica del premi és de 400.000 ptes. i el termini d'admissió d'originals finalitza el dia 25 de gener de 1993. Per a més informació, podeu dirigir-vos a l'Ajuntament de Gelida, c/ de la Barceloneta, 12-18, tel. (93) 779 00 58 o 779 04 05.

► Igualada

L'Ajuntament d'Igualada i el Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada han convocat el IV Premi «Jaume Caresmar» per a treballs d'investigació sobre qualsevol disciplina relacionada amb l'àmbit

d'Igualada o de la comarca de l'Anoia. Les obres hauran de ser inèdites i amb un mínim d'extensió de 50 folis. El termini de presentació de treballs finalitza el 31 de gener de 1993, i la dotació econòmica és de 150.000 ptes. per a l'obra guanyadora, més dos accessits de 75.000 ptes. Per a més informació, cal adreçar-se al departament de Cultura de l'Ajuntament d'Igualada, plaça de l'Ajuntament, 1, 08700 Igualada, tel. (93) 803 19 50.

► Mataró

El passat 29 d'octubre es va celebrar l'acte acadèmic d'entrega del XXXIV Premi Il·luro de monografia històrica convocat per la Caixa Laietana a la sala d'actes de la seu central de l'entitat financera a Mataró. D'entre els deu treballs admesos, el jurat —compost per Manuel Mundó, Àngel Fàbrega, Josep Fontana, Francesc López i Rafael Soler— va declarar guanyador «L'aigua a Mataró: inundacions i gestió dels recursos hídrics (segles XVIII-XX)», de Marià Barriendos i Jordi Pomés, que van rebre la medalla i les 750.000 ptes. del premi; a més, es va concedir un accessit de 350.000 ptes. a l'obra «Déu nostre senyor vulla alzar la ma d'aquest asot del contagi. (Una aproximació a l'epidèmia de pesta bubònica de 1650-1654 al terme del Castell de Montpalau, al terme del Castell de Palafròls i Mataró)», presentada per Francesc Forn. Així mateix, el jurat va recomanar la publicació de tots dos estudis premiats a la institució convocant del prestigiós Premi Il·luro.

► Barcelona

El proper dia 31 de desembre finalitza el termini d'admissió d'originals del LXII Cartell de Premis convocat per l'Institut d'Estudis Catalans, entre els quals es compta el «Premi Antoni Fiter i Rossell» per a una monografia sobre les particularitats socioeconòmiques, la geografia, la història o el dret de les Valls d'Andorra. Els treballs s'han de presentar a la seu de l'IEC, c/ Carme, 47, 08001 Barcelona.